

1) "Fankens farstu" i Tamsjö var en sten. Där var en "rävskärv" (gryt?).

2) Stämma blod.

Farfar var murare men han kunde litet av varje och han stämde en gång blod på en flicka, men det var med det villkoret att hon aldrig fick gå på någon dansbal. - Det gick tre år och allt var bra, men så gick hon på en dansbal igen. Hon fick det tillbaka och hon dog. Där var ingenting att göra åt det.

3) "Pär lan" kallas en sjukdom på ögat. Det blir ett litet sår - som en fluga, rent ut sagt - som sätter sig på ögat. Ögat blir rött och de får huvudvärk. Jag har själv sett det med egna ögon. Om det får hållas går synen bort. Sven Aron Elias kunde tvätta bort det med ? ?

4) Bot för ormbett.

Här finns en man som heter Elof Karlsson och bor i Landaryd, som kan ge bot för ormbett. En gubbe, Karl Magnusson i Römåla, kom till honom med ett litet barn som var ormbitet och han tog bort det med detsamma. Gubben tog hem med barnet och värken saktade av under vägen hem. Hur Elof Karlsson gjort, vet jag inte.

5) Stulet tillrättaskaffas.

En gammal man i Pellemåla som hette Magnusson och kallades "Elias i Oxhaga" - han dog ifjor vid 99 års ålder, var den äldste i socknen - hade en del pengar sådär en 500 å 600 kronor förvarade i en låda. Det var pension som han fått och var väl allt vad han ägde. Det blev stulet en dag alltsammans.

Det var en söndag. Elias hade somnat och hans gumma hade gått upp på loftet. Gumman var förresten nästan lika gammal som gubben. En man kom då in i stugan och tog alla pengarna utan att någon märkte det. De låg lösa i lådan. När de upptäckte det, gick gumman direkt till Viktor Karls- som i Kassamåla och bad att han skulle skaffa pengarna tillbaka för Viktor har ord om sig att kunna sånt. Han sa' till gumman: "De pengarna får Ni tillbaks i sinom tid. Den personen, som tagit dem, han kommer in ofta till Er och gör Er tjänster.

Tjuven gick efter en tid till fjärdingsman och lämnade en summa pengar, precis så mycket, som var stulet. Han sa', att han inte ville erkänna att han tagit dem, men ville ge de gamle pengarna, som kommit bort, bara för att han inte skulle bli kallad för tjuv. - De säger, att Viktor har en

bok. Han är över 60 år och lever ännu.

6) Stulet tillrättaskaffas.

En annan gång tog Viktor reda på en låda med frukt, som kom bort. - Det var några som hade skickat en låda full med frukt till sina barn i Stockholm. Den skulle gå med järnvägen men kom aldrig fram. Viktor tog reda på den. - Se Larsson.

7) Om Sillhövda tjuv. - Se Larsson.

8) Orm i magen.

Jo, det har jag hört, att sådant hänt. Det var en hustru, som råkade ut för det. Ormen hade krupit så långt in i munnen att endast stjärten syntes utanför. Hennes man såg det. Han kunde ha tatt ormen i stjärten men han hann inte, så den slank ner. Hur det gick sen? - Jo, mannen tvingade henne till att äta litet salter mat och sa' att hon annars skulle få pisk, om hon inte gjorde det. Å det gjorde nytta, för hon kräkte sedan upp ormen i en kittel och mannen bar själv bort den, så det är nog sant. Det hände i min ungdomstid.

9) Drakrör.

Bonden som bor här uppe har ett litet rör vid hans gård.

Där skall vara någon skatt nergrävd. (?)

För länge sen var vi en 7 à 8 stycken i sällskap en kväll vid röret. Då var där en som sa': "Titta där står gamle Per med sin lykta!" och så pekade han på ett ljus oppe på röret. Men i det samma kom ljuset emot oss och vi ble rädda. En påg, som var ifrån Ramsjö blev så rädd, att han vågade ej gå hem på natten, utan fick ligga på gården.

10) "Tomtar".

Fanns det lyktgubbar här? - Ja, i ladugårdar kan man få se tomtar, det är små ljuslågor. - Det kan jag berätta en historia om.

Det var en julafton. Min syster, Johanna Mathilda var uppe och forade kreaturen. Hon hade forat alla utom en ko. Då fick hon se en liten en - med en lykta. Hon sa' förstås ingenting förrän dagen efter. - Det var den enda gång tomtten visade sig för henne.

11) Pengar i källan.

Somliga kunde se mer än andra. Så var det med barn innan de konfirmerades. Min syster Johanna Matilda såg en gång när hon var liten, att där låg "korn" på vattnet i en källa, där hon gick och plasdade litet i vattnet. Hon roade

sig med att blaska, för hon var ju liten.

När hon kom hem, frågade hon mor, om korn flyter på vattnet. - Nej, sa' moren! Då är det inte riktigt korn. - Min syster gick tillbaks igen till källan, men när hon kom dit igen var där ingenting i vattnet. Hon skulle tagit "kornet" med detsamma för det kunde vara en skatt. Drakarna bruka ju sola sina skatter ibland. Och så var det inte vidare med det.

12) Pengar i källan.

Men det var en gång en man, som tog vatten i en spann i en källa. Där flöt så mycket löv på vattnet. När han kom hem, såg han att det inte var löv utan riktiga guldpengar. Han gick då med detsamma tillbaka till källan och tänkte ta mera av löven, men då han kom fram fanns det inte ett löv. Vattnet var klart och fint.

13) Skälavvrängare.

Här var en gammal man här uppe i Helgenäs, som hade flyttat råmärken på oärligt vis. Det var visst en process om det, och vid syneförrättningen på ort och ställe svor han på, att han stod på sin egen jord, när han ändå befann sig på den jord som var orätt fånget. Men han hade då lagt jord i sina stövlar, som han tagit på den egna marken.

14) Första neken.

När man bundit första neken skulle man vara noga med att alltid lägga den på stubben. Om man la' den utanför på grönsvären skulle man "få en kil", d.v.s. en oäkting - en som var född utanför.

15) "Vila annen" (ånen) - se Larsson.

16) Varpkast.

På vägen mellan Helgenäs och Strängsmåla låg förr ett varpkast, som de kallade Gastakullen. Det blev borttaget för ett eller två år sedan, då vägen utvidgades på denna plats. Den ligger i en backe, inte så långt norr om Helgenäs. Skogsvården har där satt upp en tavla till vänster om vägen härifrån räknat och just där låg rishögen. Förr kastade alla som gick förbi, men på sistone vet jag bara en som gjorde det, och det var Greva-pian, som dog för en tio år sedan.

Det var två bröder, som en gång i tiden stått i backen och skjutit på varandra och den ene blev ihjälskjuten på den platsen, där Gastakullen låg. Se vidare Larsson.

17) Greve-pian kallades också ...